

Patnáct let *Pražské komorní filharmonie*

Orchestr založil v roce 1994 přední český dirigent Jiří Bělohávek. Původně měl v plánu zůstat v jeho čele pět let. Ta doba se ale více než dvakrát protáhla... Dnes vede tento duchem i věkem mladý ansámbl sedmadvacetiletý Jakub Hruša. Jeho výjimečný talent potvrzuje i to, že se v příštím roce současně stane šéfem britského cestujícího operního souboru Glyndebourne on Tour.

Před patnácti lety se dal dohromady okruh studentů a mladých hudebníků, kteří chtěli společně pracovat, a z iniciativy Jiřího Bělohávka tak vznikla Pražská komorní filharmonie. Pod jeho vedením se začala zázračně rychle vypracovávat – záhy jako objev roku převzala tehdejší prestižní ocenění Classic'94 a brzy se ocitla mezi nejlepšími českými orchestry.

Z jakého zázemí dnes tak respektovaný orchestr vznikl? V jeho „prehistorii“ zaujímá důležité místo vznik studentského orchestru Giovanni Virtuosi v roce 1992 či aktivity Nového českého komorního orchestru s dirigentským žákem Jiřího Bělohávka Tomášem Hanusem, na které pak Pražská komorní filharmonie navázala. Poté, co proběhly nezbytné konkurzy, se mohl uskutečnit první oficiální koncert – to bylo 17. listopadu 1994. Orchestru v jeho počátcích nemálo pomohlo spojení s Uměleckým souborem ministerstva obrany, které však vydrželo pouhý rok. Po jeho zrušení se orchestr ocitl bez prostředků, avšak ideály jeho členů jej udržely

Pražská komorní filharmonie hraje ve Španělském sále

nad vodou, a tak hrál a vystupoval dál. V roce 1996 pak nelehkou situaci vyřešilo založení obecně prospěšné společnosti, tedy nového typu neziskové organizace. Pražská komorní filharmonie byla v tomto ohledu jednou z prvních v oblasti kultury.

Další osudy

V polovině devadesátých let doprovázela Pražská komorní filharmonie pěvkyně Dagmar Peckovou a Evu Urbanovou, které tehdy zažívaly období rychle vzrůstající popularity. O něco později se orchestr dostal do úzkého kontaktu i s mezzosopranistkou Magdalenou Koženou, dnes jednou z nejúspěšnějších světových pěvků vůbec. Společné projekty s těmito interpretkami a také s významnými českými instrumentalisty byly pro filharmonii prestižními záležitostmi, díky kterým se její postavení na české hudební scéně upevňovalo – a na vrcholné úrovni setrvala dodnes.

Věkový průměr hráčů není vysoký – při 35 letech je samozřejmě vyšší než před patnácti let, kdy studentům bylo málo přes dvacet, ale stále to není vysoké číslo. V tělese panuje mladý duch a vnímavý posluchač si toho snadno všimne, protože zaujetí a nasazení při zkouškách a při koncertech je až nevídané. „Naprosté soustředění, bezpodmínečná pozornost, kázeň, dokonalá domácí příprava, nadšení. A hlavně radost z práce,“ vzpomíná na začátku orchestru jeho někdejší dlouholetý ředitel Ilja Šmíd.

Pražská komorní filharmonie začínala jako orchestr haydnovského či mozartovského typu a v tomto oboru, kde jsou hudebníci díky dvanáctiletému uměleckému a pracovnímu vkladu Jiřího Bělohlávka téměř dokonalí, zůstávají. Avšak dramaturgické požadavky organizátorů mnohdy vedou k tomu, že se musí pustit i do dalších hudebních stylů – někdy až v téměř symfonickém obsazení. Orchester ale podobné momenty vítá jako nové zkušenosti a příležitosti k „ohmatávání“ vlastních možností.

Dirigent Jiří Bělohlávek, zakladatel orchestru

Od začátku sezony 2008–2009 řídí filharmonii Jakub Hrůša

S orchestrem vystupují *Dagmar Pecková* či Magdalena Kožená

Magdalena Kožená, častý host Pražské komorní filharmonie

Jiří Bělohlávek, od roku 2006 šéfdirigent Symfonického orchestru BBC v Londýně, původně myslel, že povede „svůj“ pražský orchestr pět let. Zůstal nakonec dvanáct let, ale pak už žezlo předal pětatřicetiletému švýcarskému dirigentovi Kasparu Zehnderovi. A toho tedy loni vystřídal Bělohlávkův žák Hrůša. „Má nesmírnou pokoru k hudbě,“ říká o Hrůšovi současný ředitel orchestru Radim Otěpka. Hrůša podle něj od svého učitele čerpá a pokračuje v jeho uměleckých i lidských principech. Má dar přirozeně je rozvíjet a dávat hráčům jistotu, naslouchat jim a hovořit s nimi.

Po boku Pavarottiho

V posledních letech Pražská komorní filharmonie doma také úspěšně obsadila pozici tělesa schopného na nejlepší úrovni doprovodit v recitálech slavné pěvce. Spektrum hudby v takových případech sahá od Mozarta přes Verdiho po Wagnera, od opery k muzikálům, od doprovodu k samostatným číslům, efektním titulům určeným pro poslech. Například v roce 2005 hrál orchestr po boku tenora Luciana Pavarottiho. Když se loni k jeho poctě konal koncert v jordánské Petře, byla Pražská komorní filharmonie také přizvána.

Za dobu patnáctileté činnosti orchestr natočil také mnoho desítek nahrávek. Jednou z nejnovějších je album Souvenirs známé ruské sopranistky Anny Nětrebkové, jež vydala společností Deutsche Grammophon. Pěvkyně, která patří ve světě klasické hudby ke špičce, jej natočila loni za přísného utajení přímo v Praze. A úzká spolupráce spojila Pražskou komorní filharmonii i se slavným tenoristou Rolandem Villazónem. Po pražských koncertech společně účinkovali při nejrůznějších příležitostech v cizině.

Možnost opakované spolupráce s Villazónem a Nětrebkovou je pro orchestr asi tou nejlepší možnou vizitkou. www.pkf.cz

Od začátku panuje *mezi hudebníky* mladý duch

Repertoárově se Pražská komorní filharmonie zaměřuje nejen na vrcholná díla klasické, ale i romantické epochy, a výrazně také na hudbu dvacátého století včetně posledních novinek. Nevynchává ani často opomíjené skladatele nebo málo hrané skladby. Vedle abonentního koncertního cyklu v Rudolfinu již řadu sezon pořádá oblíbené zábavné a lehce výchovné sobotní koncerty pro rodiče a děti. Před několika lety začali hráči účinkovat i v objevených komorních koncertech cyklu Krása dneška, které publiku v sále Švandova divadla v neformální atmosféře přibližují skutečně současnou hudbu. Za aktivitami souvisejícími se soudobou hudbou stojí francouzský dirigent Michel Swierczewski, dlouholetý spolupracovník tělesa.

Práci pro děti a s dětmi filharmonie rozšířila také založením Dětského klubu Notička, kde děti mohou poznávat hudební nástroje, setkávat se s hudebníky a rozvíjet své estetické zájmy.

V dramaturgii se nezapomíná ani na nejmenší